

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

Állami költségmentesség az alábbi formákban nyújtható:

- a) a képviselő, jogi segítségnyújtás és adott esetben a kirendelt vagy választott ügyvéd díjának megfizetése valamely jog vagy jogos érdek gyakorlásának vagy védelmének biztosítása érdekében a bíróság előtt vagy a jogvita elkerülése érdekében, a továbbiakban: ügyvédi segítség;
- b) az eljárás során igénybe vett szakértőnek, fordítónak vagy tolmácsnak fizetett díjazás a bírósági vagy igazságügyi hatóság jóváhagyása esetén, amennyiben annak megfizetése az állami költségmentességet kérelmező személy kötelessége;
- c) a bírósági végrehajtó díjának megfizetése;
- d) a jogszabályokban foglaltak szerint mentesség a jogi költségek megfizetése alól, e költségek csökkentése, átütemezése vagy a fizetés elhalasztása, a végrehajtási szakaszban esedékes költségeket is beleértve.

Amennyiben állami költségmentességben uniós tagállamok állampolgárai vagy valamely tagállam területén lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező egyéb személyek részesülnek, a jóváhagyott állami költségmentesség az alábbiakat is magában foglalhatja:

- a) a bíróság vagy az igazságügyi hatóság által kért és az ügy megoldásához szükséges, a kedvezményezett által benyújtott iratok fordításának költségei, valamint az előterjesztett vagy átvett kapcsolódó kérelmek és iratok mentességet élveznek a felülhitelesítés és a hasonló alakiságok alól;

- b) a bíróság, illetve az igazságügyi hatóság előtti eljárásban igénybe vett tolmácsolás;

- c) a segítségnyújtás kedvezményezettje vagy más személy részéről felmerült utazási költségek, amennyiben a bíróság vagy az igazságügyi hatóság felhívására Romániába kell utaznia, vagy ha jogszabály kötelezően előírja e személyek bármelyikének személyes megjelenését.

Az a jogosult személy, aki megfelel a 3. kérdésben meghatározott feltételeknek, szintén jogosult a közvetítőnek fizetett díj megtérítésére, amennyiben igazolja, hogy a bírósági eljárás megindítása előtt a jogvita tárgyában közvetítői eljárásban vett részt, vagy ha a bírósági eljárás megindítása után, azonban még az első tárgyalást megelőzően közvetítés igénybevételel kéri.

Állami költségmentesség bármely fent említett módon, önállóan vagy együttesen is nyújtható. Az akár önállóan, akár együttesen, ügyvéd, szakértő, fordító, tolmács vagy bírósági végrehajtó által nyújtott bármilyen segítség formájában egyéves időszak során biztosított állami költségmentesség értéke nem haladhatja meg a nemzeti bruttó minimálbér tizenkétszeresét a költségmentesség iránti kérelem benyújtásának évében.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 6., 7., 20. és 44. cikke)

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

Az állami költségmentesség az állam által engedélyezett segítségnyújtás egy formája, amelynek célja a tisztességes eljáráshoz való jog biztosítása és az igazságszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférés védelme, hogy ezáltal biztosítani lehessen bizonyos jogok vagy jogszerű érdekek bírósági eljárás útján történő érvényesítését, a bírósági határozatok és más végrehajtható jogcímek végrehajtását is beleértve.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 1. cikke)

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?

Bármely természetes személy kérelmezhet állami költségmentességet, ha egyes eljárások tekintetében nem képes fizetni a jogi költségeket, vagy valamely jog vagy jogos érdek bíróság előtti védelme érdekében igénybe vett jogi tanácsadással összefüggésben felmerült költségeket anélkül, hogy azzal a saját vagy a családja megélhetését veszélyeztetné.

A család alatt a házastárs, a gyermek vagy egyéb 18 év alatti közvetlen leszármazó értendő, akit a kérelmező eltart, valamint a 18 év feletti gyermek és egyéb közvetlen leszármazó a 26. életéve betöltéséig, ha tanulmányokat folytat és a kérelmező tartja el. Szintén családtagnak minősül az a személy, akinek a lakóhelye vagy tartózkodási helye, illetve a háztartása közös a kérelmezővel, az ő 18 év alatti gyermeke és egyéb közvetlen leszármazója, akit a kérelmező tart el, valamint a 18 év feletti gyermeke és egyéb közvetlen leszármazója a 26. életéve betöltéséig, ha tanulmányokat folytat és a kérelmező tartja el.

Azok a személyek, akiknek a havi nettó átlagjövedelme családtagonként nem érte el az 500 román lejt a kérelem benyújtását megelőző utolsó két hónapban, állami költségmentességre jogosultak. Ebben az esetben az állami költségmentesség körébe tartozó összegeket teljes egészében az állam viseli. Ha a havi nettó átlagjövedelem családtagonként nem érte el a 800 román lejt a kérelem benyújtását megelőző utolsó két hónapban, az állami költségmentességbe tartozó összegek felét viseli az állam. A jövedelemkülbszöbök összegét és az állami költségmentesség körében engedélyezhető felső összeghatárt kormányhatározat módosíthatja.

Állami költségmentesség egyéb esetekben is engedélyezhető a kérelmező szükségleteivel arányosan, ha a tényleges vagy becsült jogi költségek vélhetően korlátoznák a kérelmező tényleges hozzáférését az igazságszolgáltatáshoz, figyelemmel arra is, hogy a kérelmező lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamban és Romániában a megélhetési költségek eltérőek lehetnek.

A jövedelem megállapítása során figyelembe veszik a szokásos jövedelmeket, mint amilyen a bér, juttatás, díjazás, járadék, bérleti díj, kereskedelemből vagy önálló vállalkozói tevékenységből származó nyereség és más hasonló bevételek, valamint a rendszeresen esedékes összegeket, mint például a bérleti díjak és a tartási kötelezettségek.

Az állami költségmentességet a kérelmező anyagi helyzetétől függetlenül engedélyezik, ha különös jogszabály rendelkezik a jogi segítségnyújtásra vagy ingyenes jogi segítségnyújtásra való jogosultságról speciális körülmények által indokolt védelmi intézkedésként, például kiskorúság, fogyatékosság, bizonyos jogállás vagy egyéb hasonló körülmény esetén. Ebben az esetben az állami költségmentességet a jövedelmi feltétel teljesülése nélkül engedélyezik, de csak azokból a rendkívüli körülményekből eredő vagy azokkal összefüggő egyes jogok vagy jogos érdekek védelme vagy elismerése érdekében, amely a jogszabályok alapján indokolták a jogi segítségnyújtáshoz való jog vagy az ingyenes jogi segítségnyújtáshoz való jog elismerését.

Az állami költségmentességre való jogosultság megszűnik a fél halálával vagy ha a fél anyagi helyzete oly mértékben javul, hogy képes fedezni az eljárási költségeket.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 4., 5., 8., 81., 9., 10., 101., 2., 21. és 50. cikke)

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

Az e sürgősségi kormányrendelet által biztosított állami költségmentességet polgári, kereskedelmi jogi, közigazgatási, munkajogi és szociális biztonsági ügyekben, valamint a büntetőügyek kivételével egyéb ügyekben is engedélyezik.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 3. cikke)

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

A jogi segítségnyújtással kapcsolatos ügyekre nem vonatkoznak különös sürgősségi eljárások.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

Az e fejezet szerint előterjesztett állami költségmentesség iránti kérelmet a hivatkozott sürgősségi rendelet elválaszthatatlan részét képező Mellékletben foglalt, a kérelemre szolgáló formanyomtatványon kell benyújtani (a 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 49. cikke).

FORMANYOMTATVÁNY

költségmentesség iránt az Európai Unió egy másik tagországában benyújtott kérelemhez

Kitöltési útmutató:

1. A kérelemre szolgáló formanyomtatvány kitöltése előtt olvassa el alaposan a következő utasításokat.
2. A kérelmet kitöltő személynek az ezen formanyomtatványban kért összes információt meg kell adnia.
3. A pontatlan, nem helytálló vagy hiányos információ késleltetheti a kérelem feldolgozását.
4. Hamis vagy hiányos információ szolgáltatása a kérelemben negatív következményekkel járhat, és a költségmentesség iránti kérelmet elutasíthatják; illetve vádemelésre is sor kerülhet.
5. Mellékeljen minden igazoló okmányt.
6. Vegye figyelembe, hogy ez a kérelem nincs kihatással azokra a határidőkre, amelyeket a bírósági eljárás megindításakor kell betartani.
7. A kérelmet lássa el dátummal és aláírással.

A1. A kérelmező személyes adatai

Vezetéknév és utónév

Születési idő és hely

Személyi azonosító szám

Cím (lakóhely vagy tartózkodási hely)

.....

Tel./Fax/E-mail

A2. A jogi képviselő személyes adatai (szülő, gyám, gondnok stb.), amennyiben alkalmazandó (kitöltendő, ha a kérelmező jogi képvisellel rendelkezik)

Vezetéknév és utónév

Születési idő és hely

Személyi azonosító szám

Cím

Tel./Fax/E-mail

A3. A kérelmező ügyvédjének személyes adatai, amennyiben alkalmazandó (kitöltendő, ha a kérelmező már rendelkezik ügyvéddel)

Vezetéknév és utónév

Cím

Tel./Fax/E-mail

B. Információ azon jogvitáról, amelyre nézve a költségmentességet kérelmezik

Mellékelje minden igazoló okmány másolati példányát.

B1. A jogvita természete (házasság felbontása, foglalkoztatás stb.)

B2. A jogvita értéke, amennyiben pénzben kifejezhető, és a pénznem, amelyben a jogvita értékét meghatározták

B3. A jogvita körülményeinek ismertetése, amelyre vonatkozóan az állami költségmentességet kérelmezték (ideértve a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot, a meghallgatás időpontját, a bizonyítást stb.)

C. Az eljárás részletei

Mellékelje minden igazoló okmány másolati példányát.

C1. Az eljárásban betöltött vagy várható jogállása (felperes vagy alperes)

Írja le a vizsgálat céljából benyújtott kereset tárgyát

.....

Az ellenérdekű fél neve és elérhetősége

.....

C2. A jelen kérelemben kért sürgős intézkedés különös indoka, amennyiben alkalmazandó

C3. Sorolja fel a kérelem által fedezendő költségeket (ikszelje be)

–

☐ a) ügyvédi segítség

–

☐ b) szakértői díj

–

☐ c) az eljárás során igénybe vett fordító vagy tolmács díja

–

☐ d) a bírósági végrehajtó díjának megfizetése

–

☐ e) a jogszabályokban foglaltak szerint mentesség a jogi költségek és/vagy biztosítékok megfizetése alól, e költségek csökkentése, átütemezése vagy a fizetés elhalasztása, a végrehajtási szakaszban esedékes díjakat és biztosítékokat is beleértve

C4. Jelölje meg, hogy az állami költségmentességet az alábbiak közül mire igényli:

☐ Peren kívüli eljárás keretében igénybe vett ügyvédi segítség

☐ Bírósági eljárás megindítását megelőzően igénybe vett ügyvédi segítség

☐ Folyamatban lévő bírósági eljárásban igénybe vett ügyvédi segítség (konzultáció és/vagy képviselet). Ebben az esetben részletezze az alábbiakat:

– nyilvántartási szám

– a bírósági tárgyalások időpontja

– a bíróság neve

– a bíróság címe

☐ Bírósági ítélettel szembeni bírósági jogorvoslati eljárásban igénybe vett ügyvédi segítség. Ebben az esetben részletezze az alábbiakat:

– a bíróság neve

– az ítélet kelte

– a segítség kérelmezésének indoka

– az ítélet elleni fellebbezés

☐ Végrehajtási eljárásban igénybe vett ügyvédi segítség. Ebben az esetben részletezze az alábbiakat:

– a bíróság neve

– a határozathozatal napja vagy valamely más végrehajtható okirat kibocsátásának dátuma.

C6. Jelölje meg, hogy van-e olyan biztosítása vagy egyéb jogosultsága, illetve eszköze, amely teljes mértékben vagy részlegesen képes fedezni a jogi költségeket.

Ez esetben szolgáljon részletes információval:

.....

.....

D. Családi helyzet

Hányan élnek az Ön háztartásában?

Határozza meg, hogy ezek a személyek milyen viszonyban állnak Önnel

Vezetéknév és utónév	A kérelmezőhöz fűződő viszony	Születési idő	Ez a A személy kérelmező gyermek esetében)	anyagilag függ a kérelmezőtől?	anyagilag függ a személytől?

Van olyan, Önnel nem egy háztartásban élő személy, aki anyagilag függ Öntől?

Vezetéknév és utónév	A kérelmezőhöz fűződő viszony	Születési idő
	(kiskorú gyermek esetében)	

Van olyan, Önnel nem egy háztartásban élő személy, akitől Ön anyagilag függ?

Vezetéknév és utónév	A kérelmezőhöz fűződő viszony

E. Pénzügyi információk

Adjon meg minden információt saját magáról, élettársáról vagy házastársáról, minden olyan személyről, aki Öntől anyagilag függ, vagy adott esetben minden olyan személyről, akitől Ön anyagilag függ.

Amennyiben Ön más pénzügyi hozzájárulásban részesül, mint attól, az Önnel nem együtt élő személytől kapott tartás, akitől Ön anyagilag függ, az ilyen juttatásokat az E.1. táblázat „Egyéb bevétel” rovatában adja meg.

Amennyiben más személynek nyújt pénzügyi hozzájárulást, nem pedig az olyan Önnel együtt élő személynek, aki Öntől anyagilag függ, az ilyen juttatásokat az E.3. táblázat „Egyéb kiadások” rovatában adja meg.

Mellékeljen minden, a fent előadott körülményeket igazoló okmányt.

A táblázat kitöltésekor adja meg az összegek pénznemét, ha azokat nem román lejben határozza meg,

E.1. Havi jövedelemre I. Kérelmező II. Házastárs vagy III. Eltartott IV. A kérelmezőt									
vonatkozó adatok		lélettárs		személyek		támogató			
		az							
				személyek					
Kereset,									
kártalanítások:									
Üzleti nyereség:									
Nyugdíjak:									
Jövedelem:									
Állami									
juttatások:									
1. támogatások:									
2. munkanélküli ellátás									
és szociális biztonsági									
ellátás:									
Egyes ingó									
vagyon tárgyakon									
vagy ingatlanon fennálló									
jogosultságból származó bevétel:									
Egyéb bevétel:									
ÖSSZESEN:									

E.2. Tulajdon I. Kérelmező II. Házastárs vagy III. Eltartott IV. A kérelmezőt									
		lélettárs		személyek		támogató			
		az							
				személyek					
lakhelyként használt									
ingatlan:									
Egyéb épület:									
Földterület:									
Megtakarítások:									
Részvények:									
Gépjárművek:									
Egyéb vagyontárgyak:									
ÖSSZESEN:									

E.3. Havi I. Kérelmező II. Házastárs vagy III. Eltartott IV. A kérelmezőt									
kiadások		lélettárs		személyek		támogató			
		az							
				személyek					
Adók:									

Társadalombiztosítási járulék:						
Helyi adók:						
Jelzálog-költségek:						
Bérleti díj és lakhatási költségek:						
Iskoláztatási költségek:						
Iskoláztatási Gyermekgondozási költségek:						
Részletfizetések:						
Kölcsönök visszafizetése:						
Más személynek valamely jogi kötelezettség alapján fizetett tartás:						
Egyéb kiadások:						
ÖSSZESEN:						

Becsületszavamra kijelentem, hogy a megadott információk megfelelnek a valóságnak és hiánytalanok, valamint kötelezettséget válllok arra, hogy az anyagi helyzetemben bekövetkező bármely változást haladéktalanul bejelentem az eljáró hatóságnak.

Kelt (hely)

(dátum)

Aláírás

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

Az állami költségmentesség iránti kérelmet írásba foglalják, és abban ki kell térni az eljárás tárgyára és jellegére, amelyre az állami költségmentességet kérelmezik, a kérelmező és a családtagjai személyazonosságára, a személyi azonosító számára, lakóhelyére és anyagi helyzetére, és ahhoz mellékelik a kérelmező és a családja jövedelmét alátámasztó okmányokat, valamint a tartási vagy fizetési kötelezettségeket igazoló iratokat. A kérelemhez szintén csatolni kell a kérelmező nyilatkozatát arról, hogy az elmúlt 12 hónapban részesült-e állami költségmentességben, azt milyen formában, mely ügyre vonatkozóan és milyen összegben kapott.

A bíróság a felektől kérheti egyes körülmények tisztázását és igazolását, illetve írásbeli tájékoztatást kérhet az illetékes hatóságoktól.

A peren kívüli segítségnyújtást az egyes ügyvédi kamarák mellett létrehozott költségmentességi szolgálat kérelemre engedélyezi, amelynek mintáját a Költségmentességi Koordinációs Szervezet hagyja jóvá, és amely tartalmazza a költségmentesség iránti kérelem tárgyát és jellegét, a kérelmező és a családtagjai személyazonosságát, a személyi azonosító számát, a lakóhelyét és az anyagi helyzetét, mellékelve az ezeket, illetve a kérelmező és a családja jövedelmét alátámasztó okmányokat, valamint a tartási vagy fizetési kötelezettségeket igazoló iratokat.

A kérelemhez szintén csatolni kell a kérelmező nyilatkozatát arról, hogy az elmúlt 12 hónapban részesült-e állami költségmentességben, azt milyen formában, mely ügyre vonatkozóan és milyen összegben kapott.

A kérelmező az anyagi helyzetét elsősorban az alábbi iratokkal igazolja:

a kérelmező és a családtagjai jövedelemigazolása;

az anyakönyv és, adott esetben, a gyermekek születési anyakönyvi kivonata;

adott esetben a kérelmező vagy a gyermek fogyatékosági igazolása;

nyilatkozat arról, hogy a kérelmezőnek és a családtagjainak nincs egyéb bevétele;

nyilatkozat a kérelmező és a családja vagyonáról;

nyilatkozat, amelyben a kérelmező és/vagy a másik szülő kijelenti, hogy a gyermekeket nem helyezték el, illetve nem vették gondozásba valamely elismert magánszervezetnél vagy közszolgálatnál, vagy jogi személynél;

az illetékes hatóság igazolása a kérelmező nevén vagy, adott esetben, a családtagjai nevén lévő adóköteles vagyontárgyak bevallásáról;

a költségmentességhez való jog jogszabály szerinti megállapításához szükséges egyéb iratok.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 14. cikke, valamint az ügyvédi tevékenységről szóló 51/1995. sz., módosított és kiegészített törvény 73. cikke).

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

Az állami költségmentesség iránti kérelmet az abban az ügyben eljáró bíróságnak kell címezni, amelyre a költségmentességet kérelmezik; az ítélet végrehajtása érdekében kérelmezett állami költségmentesség esetén a kérelem a végrehajtó bíróság hatáskörébe tartozik. Ha az illetékes bíróság nem határozható meg, az a kerületi bíróság jár el, amelynek az illetékességi területén a kérelmező lakóhelye vagy tartózkodási helye található.

Ha az állami költségmentességet folyamatban lévő bírósági eljárásban kérelmezik, az állami költségmentesség iránti kérelme(ke)t, adott esetben, az alapkeresetet elbíráló bírói tanács bírálja el.

Az állami költségmentességet az eljárás során bármikor engedélyezik, kezdve a kérelem érdekelt fél általi benyújtásának időpontjától, és fennáll a teljes eljárási szakaszban, amelyben azt kérelmezték. Az állami költségmentesség iránti kérelem után nem kell illetékbélyeget fizetni.

A bírósági jogorvoslati eljárásra az állami költségmentességet új kérelem alapján engedélyezhetik. A bírósági jogorvoslati eljárásra benyújtott állami költségmentesség iránti kérelmet annak a bíróságnak kell címezni, amelynek az ítéletével szemben a fellebbezési határidőn belül a fellebbezést be kell nyújtani, és a kérelmet soron kívül bírói tanács bírálja el, amely nem lehet azonos az ügy érdemében eljáró bírói tanáccsal.

Az állami költségmentesség iránti kérelem előterjesztésével a fellebbezési határidő egyetlen alkalommal megszakad, ha a kérelmező az alátámasztó okmányokat legfeljebb tíz napon belül benyújtja. Az állami költségmentesség iránti kérelmet elbíráló, vagy adott esetben a felülvizsgálati kérelmet elfogadó vagy elutasító határozat közlése időpontjától a fellebbezési határidő újrakezdődik.

Ha az állami költségmentesség iránti kérelemnek helyt adnak, a bíróság a döntést haladéktalanul közli a kérelmezővel és az ügyvédi kamarával. Az ügyvédi kamara 48 órán belül kirendel egy ügyvédet, aki szükség szerint bármely fellebbviteli bíróság előtt eljárhat. Az ügyvéd kirendelésének időpontját és annak részleteit legkésőbb 48 órán belül közli a bírósággal és a kérelmezővel. Az ügyvéd kirendelésének időpontjától a fellebbviteli határidő számítása újrakezdődik.

A peren kívüli segítségnyújtást az egyes ügyvédi kamaráknál létrehozott költségmentességi szolgálat kérelemre engedélyezi, amelynek mintáját a Költségmentességi Koordinációs Szervezet hagyja jóvá, és amely tartalmazza a költségmentesség iránti kérelem tárgyát és jellegét, a kérelmező és a családtagjai személyazonosságát, a személyi azonosító számát, a lakóhelyét és az anyagi helyzetét, mellékelve az ezeket, illetve a kérelmező és a családja jövedelmét alátámasztó okmányokat, valamint a tartási vagy fizetési kötelezettségeket igazoló iratokat.

A kérelemhez szintén csatolni kell a kérelmező nyilatkozatát arról, hogy az elmúlt 12 hónapban részesült-e állami költségmentességben, azt milyen formában, mely ügyre vonatkozóan és milyen összegben kapott.

A peren kívüli segítségnyújtás iránti kérelmet a költségmentességi szolgálathoz kell benyújtani, és azt a nyilvántartásba vétel időpontjától számított legkésőbb 15 munkanapon belül helyt adó vagy, adott esetben, elutasító határozatban bírálják el. A határozatot az annak kibocsátásától számított öt munkanapon belül kézbesítik a kérelmezőnek. A peren kívüli segítségnyújtás iránti kérelmet elutasító határozat a kézbesítésétől számított öt napon belül megtámadható az Ügyvédi Kamarák Tanácsa előtt. Az elutasító határozattal szembeni kifogásokat az Ügyvédi Kamarák Tanácsa soron kívül bírálja el az Ügyvédi Kamarák Tanácsának első ülésén.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 11., 12. és 13. cikke, valamint az ügyvédi tevékenységről szóló 51/1995. sz., módosított és kiegészített törvény 73. cikke).

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A bíróság az állami költségmentesség iránti kérelmet a felek idézése nélkül, tanácsban meghozott indokolással ellátott határozatban bírálja el. Az érdekelt fél az állami költségmentesség iránti kérelmet elutasító határozattal szemben felülvizsgálati kérelmet terjeszthet elő a határozat kézbesítésétől számított öt napon belül. A felülvizsgálati kérelmet tanácsban eljárva, egy másik ítélkező testület bírálja el, és a bíróság jogerős határozatot hoz.

Ha az állami költségmentesség iránti kérelemnek ügyvéd általi segítségnyújtás formájában adtak helyt, e kérelmet és a helyt adó határozatot haladéktalanul megküldik a bíróság illetékességi területén eljáró ügyvédi kamara elnökének. Az ügyvédi kamara elnöke vagy az elnök által e feladattal megbízott ügyvéd a költségmentességi nyilvántartásban felsorolt ügyvédek közül három napon belül kirendel egyet, akinek a határozatot a kirendelésről szóló értesítővel együtt megküldi. Az ügyvédi kamara elnöke az állami költségmentesség kedvezményezettjét a kirendelt ügyvéd nevérel is tájékoztatja. Az állami költségmentesség kedvezményezettje egy meghatározott ügyvéd kirendelését is kérheti, ha az ügyvéd ahhoz a jogszabályok szerint hozzájárul.

A peren kívüli segítségnyújtás iránti kérelmet az egyes ügyvédi kamarák mellett létrehozott költségmentességi szolgálathoz kell benyújtani, és azt a nyilvántartásba vétel időpontjától számított legkésőbb 15 munkanapon belül helyt adó vagy, adott esetben, elutasító határozatban bírálják el. A határozatot az annak kibocsátásától számított öt munkanapon belül kézbesítik a kérelmezőnek. Az illetékes ügyvédi kamara elnöke a peren kívüli segítségnyújtást engedélyező határozat alapján kirendel egy ügyvédet az ügyvédi kamara költségmentességi nyilvántartásából. Az ügyvédi kamara elnöke, ha nincs akadálya, engedélyezi, hogy a peren kívüli segítségnyújtást a költségmentesség kedvezményezettje által választott ügyvéd biztosítsa.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 15. cikke, valamint az ügyvédi tevékenységről szóló 51/1995. sz., módosított és kiegészített törvény 73. cikke).

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Az ügyvéd általi segítségnyújtás formájában biztosított állami költségmentességet a költségmentességre, illetve az ingyenes költségmentességre vonatkozó, az ügyvédi tevékenységről szóló 51/1995. sz., újból kihirdetett, módosított és kiegészített törvénnyel összhangban engedélyezik.

Ha az állami költségmentesség iránti kérelemnek ügyvéd általi segítségnyújtás formájában adtak helyt, e kérelmet és a helyt adó határozatot haladéktalanul megküldik a bíróság illetékességi területén eljáró ügyvédi kamara elnökének. Az ügyvédi kamara elnöke vagy az elnök által e feladattal megbízott ügyvéd a költségmentességi nyilvántartásban felsorolt ügyvédek közül három napon belül kirendel egyet, akinek a határozatot a kirendelésről szóló értesítővel együtt megküldi. Az ügyvédi kamara elnöke az állami költségmentesség kedvezményezettjét a kirendelt ügyvéd nevérel is tájékoztatja. Az állami költségmentesség kedvezményezettje egy meghatározott ügyvéd kirendelését is kérheti, ha az ügyvéd ahhoz a jogszabályok szerint hozzájárul.

Az ügyvéd általi segítségnyújtás peren kívüli segítségnyújtás is lehet, és az konzultációs tevékenységet, megkereséseket, kérelmek és értesítések benyújtását, vagy egyéb hasonló eljárási cselekmények kezdeményezését, valamint az ügyfél hatóságok vagy intézmények előtti képviselőségét foglalja magában, az igazságügyi vagy igazságügyi hatáskörrel rendelkező hatóságok kivételével, bizonyos jogok vagy jogos érdekek érvényesítése érdekében. A peren kívüli segítségnyújtás eredményeképpen a kérelmező a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban egyértelmű és hozzáférhető információk birtokába kell hogy kerüljön az illetékes intézményekről, valamint, lehetőség szerint, a kérelmező által hivatkozott jog vagy érdek elismerése, megítélése vagy érvényesítése iránt jogszabályban előírt követelményekről, határidőkről és eljárásokról. A peren kívüli segítségnyújtást az 51/1995. sz., újból kihirdetett, módosított és kiegészített törvény szerint engedélyezik.

A peren kívüli segítségnyújtás iránti kérelmet az egyes ügyvédi kamarák mellett létrehozott költségmentességi szolgálathoz kell benyújtani, és azt a nyilvántartásba vétel időpontjától számított legkésőbb 15 munkanapon belül helyt adó vagy, adott esetben, elutasító határozatban bírálják el. A határozatot az annak kibocsátásától számított öt munkanapon belül kézbesítik a kérelmezőnek. A peren kívüli segítségnyújtás iránti kérelmet elutasító határozat a kézbesítésétől számított öt napon belül megtámadható az Ügyvédi Kamarák Tanácsa előtt. Az elutasító határozattal szembeni kifogásokat az Ügyvédi Kamarák Tanácsa soron kívül bírálja el az Ügyvédi Kamarák Tanácsának első ülésén.

Az illetékes ügyvédi kamara elnöke a peren kívüli segítségnyújtást engedélyező határozat alapján kirendel egy ügyvédet az ügyvédi kamara költségmentességi nyilvántartásából. Az ügyvédi kamara elnöke, ha nincs akadálya, engedélyezi, hogy a peren kívüli segítségnyújtást a költségmentesség kedvezményezettje által választott ügyvéd biztosítsa.

Ha az állami költségmentesség iránti kérelemnek a szakértőnek, fordítóknak vagy tolmácsnak fizetett díj formájában adnak helyt, a költségmentességet engedélyező határozat az e személyeknek járó ideiglenes díjat is megállapítja. A bíróság a végleges díjat azt követően határozza meg, hogy teljesítették az a szolgáltatást, amelyre az ideiglenes díjat kifizették.

Ha az állami költségmentesség iránti kérelemnek a bírósági végrehajtónak fizetett díj formájában adnak helyt, a költségmentességet engedélyező határozat a bírósági végrehajtónak járó ideiglenes díjat is megállapítja annak függvényében, hogy az adott időpontban az ügy mennyire összetett. A kérelmet és az azt jóváhagyó határozatot amint lehet megküldik az adott bíróság illetékességi területén működő bírósági végrehajtók területi kamarájának. A bírósági végrehajtók területi kamarájának tanácsa három napon belül kirendel egy bírósági végrehajtót, akinek a vonatkozó határozatot a kirendeléséről szóló értesítéssel együtt megküldik. Az elnök az állami költségmentesség kedvezményezettjét a kirendelt bírósági végrehajtó nevéől is tájékoztatja. Az állami költségmentesség kedvezményezettje egy meghatározott, illetékességgel rendelkező bírósági végrehajtó kirendelését is kérheti.

A bíróság, miután a bírósági végrehajtó ellátta a jogszabályok szerinti feladatait, a bírósági végrehajtó kérelmére az ügy összetettségére és az elvégzett munka mennyiségére figyelemmel meghatározza a végleges díjat a díjak jogszabályban előírt összeghatárán belül.

A jogi költségek viselésének átvállalása iránti kérelem jóváhagyása esetén a határozatban vagy a fizetés alóli mentességről, vagy a kedvezmény mértékéről, a fizetési határidőkről és, adott esetben, a részletfizetések összegéről rendelkeznek. Ha a fizetendő jogi költségek meghaladják a kérelmezőnek az állami költségmentesség iránti kérelem benyújtását megelőző hónapban a családra számított havi nettó jövedelmének kétszeresét, a fizetést részletekben engedélyezik úgy, hogy a havi részletfizetés összege ne haladja meg a családra számított nettó jövedelem felét, kivéve, ha a bíróság ennél kedvezőbb támogatási forma megítélését látja szükségesnek. A jogi költségek kifizetése legfeljebb 48 havi részletfizetésre osztható.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 23., 24., 25., 32., 33., 34. és 35. cikke, valamint az ügyvédi tevékenységről szóló 51/1995. sz., módosított és kiegészített törvény 71. és 73. cikke)

11 Ki választja meg az ügyvédet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Az ügyvéd általi segítségnyújtás formájában biztosított állami költségmentességet a költségmentességre, illetve az ingyenes költségmentességre vonatkozó, az ügyvédi tevékenységről szóló 51/1995. sz., újból kihirdetett, módosított és kiegészített törvénnyel összhangban engedélyezik.

Ha az állami költségmentesség iránti kérelemnek ügyvéd általi segítségnyújtás formájában adtak helyt, e kérelmet és a helyt adó határozatot haladéktalanul megküldik a bíróság illetékességi területén eljáró ügyvédi kamara elnökének. Az ügyvédi kamara elnöke vagy az elnök által e feladattal megbízott ügyvéd a költségmentességi nyilvántartásban felsorolt ügyvédek közül három napon belül kirendel egyet, akinek a határozatot a kirendeléséről szóló értesítővel együtt megküldi. Az ügyvédi kamara elnöke az állami költségmentesség kedvezményezettjét a kirendelt ügyvéd nevéől is tájékoztatja. Az állami költségmentesség kedvezményezettje egy meghatározott ügyvéd kirendelését is kérheti, ha az ügyvéd ahhoz a jogszabályok szerint hozzájárul.

A peren kívüli segítségnyújtást illetően az illetékes ügyvédi kamara elnöke a peren kívüli segítségnyújtást engedélyező határozat alapján kirendel egy ügyvédet az ügyvédi kamara költségmentességi nyilvántartásából. Az ügyvédi kamara elnöke, ha nincs akadálya, engedélyezi, hogy a peren kívüli segítségnyújtást a költségmentesség kedvezményezettje által választott ügyvéd biztosítsa.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet., 23. és 35. cikke, valamint az ügyvédi tevékenységről szóló 51/1995. sz., módosított és kiegészített törvény 71. és 73. cikke)

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

Állami költségmentesség az alábbi formákban nyújtható:

- a) a képviselet, jogi segítségnyújtás és adott esetben a kirendelt vagy választott ügyvéd díjának megfizetése valamely jog vagy jogos érdek gyakorlásának vagy védelmének biztosítása érdekében a bíróság előtt vagy a jogvita elkerülése érdekében, a továbbiakban: ügyvédi segítség;
- b) az eljárás során igénybe vett szakértőnek, fordítónak vagy tolmácsnak fizetett díjazás a bírósági vagy igazságügyi hatóság jóváhagyása esetén, amennyiben annak megfizetése az állami költségmentességet kérelmező személy kötelessége;
- c) a bírósági végrehajtó díjának megfizetése;
- d) a jogszabályokban foglaltak szerint mentesség a jogi költségek megfizetése alól, e költségek csökkentése, átütemezése vagy a fizetés elhalasztása, a végrehajtási szakaszban esedékes költségeket is beleértve.

Amennyiben állami költségmentességben uniós tagállamok állampolgárai vagy valamely tagállam területén lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező egyéb személyek részesülnek, a jóváhagyott állami költségmentesség az alábbiakat is magában foglalhatja:

- a) a bíróság vagy az igazságügyi hatóság által kért és az ügy megoldásához szükséges, a kedvezményezett által benyújtott iratok fordításának költségei, valamint az e fejezettel összhangban előterjesztett vagy átvett kapcsolódó kérelmek és iratok mentességet élveznek a felülhitelesítés és a hasonló alakítások alól;
- b) a bíróság, illetve az igazságügyi hatóság előtti eljárásban igénybe vett tolmácsolás;
- c) a segítségnyújtás kedvezményezettje vagy más személy részéről felmerült utazási költségek, amennyiben a bíróság vagy az igazságügyi hatóság felhívására Romániába kell utaznia, vagy ha jogszabály kötelezően előírja e személyek bármelyikének személyes jelenlétét

Állami költségmentesség bármely fent említett módon, önállóan vagy együttesen is nyújtható. Az akár önállóan, akár együttesen, ügyvéd, szakértő, fordító, tolmács vagy bírósági végrehajtó által nyújtott bármilyen segítség formájában egyéves időszak során biztosított állami költségmentesség értéke nem haladhatja meg a nemzeti bruttó minimálbér tizenkétszeresét a költségmentesség iránti kérelem benyújtásának évében.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz. sürgősségi rendelet 6., 7. és 44. cikke)

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

A kiadások viselésére, amelyek alól, illetve amelyek tekintetében a félnek az állami költségmentesség megítélése révén mentességet vagy kedvezményt engedélyeztek, a másik felet kötelezik az utóbbi pervesztessége esetén. A pervesztes fél ezeket az összegeket az államnak köteles megfizetni.

Ha az a fél lesz pervesztes, aki állami költségmentességben részesült, az állam részéről felmerült eljárási költségeket az állam viseli. A bíróság azonban az ügy elbírálásakor úgy is dönthet, hogy az állami költségmentességben részesült felet az állam részéről felmerült kiadások teljes körű vagy részleges megtérítésére kötelezi, ha a fél az eljárás során tanúsított gondatlan magatartása okán lett pervesztes, vagy ha ítélet a keresettel összefüggésben tanúsított visszaélésszerű magatartását állapította meg.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 18. és 19. cikke).

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

Ha az ügyben, amelyre vonatkozóan állami költségmentességet engedélyeztek, ítéletet hoznak, és azzal szemben fellebbezési eljárás indul, a megelőző eljárási szakaszban az előírt, ügyvéd általi segítségnyújtás formájában engedélyezett állami költségmentességet jogszerűen kiterjesztik a fellebbezési kérelem és jogcímek kidolgozására, valamint a fellebbezési eljárás igénybevitelére és lefolytatására.

A megfellebbezhető ítéletet és az állami költségmentességet megítélő határozat másolatát haladéktalanul kézbesítik az ügyvédi kamarának ellenőrzés és elismerés céljából, vagy, adott esetben, a fellebbviteli bíróság előtt eljárni jogosult ügyvéd kirendelése iránt. A fellebbezési eljárásban az ügyvéd külön díjra jogosult, amelyet a fellebbviteli bíróság a jogszabályok szerint határoz meg.

Ha a fél a fellebbezési eljárást megelőző eljárási szakaszban nem kapott állami költségmentességet, az állami költségmentességet új kérelem benyújtásával kérelmezik.

Az ügyvéd kirendelésének vagy elfogadásának időpontjától a fellebbviteli határidő számítása újrakezdődik. Az ügyvéd kirendelésének időpontját és annak részleteit legkésőbb 48 órán belül közlik a bírósággal és a kérelmezővel.

A fellebbviteli bíróság ellenőrzi, hogy a megítélt állami költségmentesség feltételei továbbra is fennállnak-e. Ha a bíróság úgy találja, hogy e feltételek már nem teljesülnek, határozatot hoz a költségmentesség megszüntetéséről, és elrendeli, hogy a fél teljes egészében vagy részben térítse meg az állam kiadásait, amelyek ügyvédi díj formájában felmerültek.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 13.1. cikke)

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

Az állami költségmentességre való jogosultság megszűnik a fél halálával vagy ha a fél anyagi helyzete oly mértékben javul, hogy képes fedezni az eljárási költségeket.

Az állami költségmentesség iránti kérelem kézhezvételekor a kérelmezőt tájékoztatják arról, hogy amennyiben elvesztés lesz, a másik fél jogi költségeit ő viseli, és felvázolják neki annak lehetőségét, hogy megtérítse az állami költségmentesség keretében kapott összegeket, ha valamely érdekelt fél az állami költségmentességet engedélyező bírósághoz fordul, és annak a személynek a tényleges helyzetére vonatkozóan, akinek a kérelmét engedélyezték, bizonyítékot ad elő; az állami költségmentességet az új vizsgálatok során nem függesztik fel.

Ha a bíróság megállapítja, hogy az állami költségmentesség iránti kérelmet rosszhiszeműen, az igazság elfedésével terjesztették elő, határozatban elrendeli, hogy az a személy, aki jogosulatlanul részesült állami költségmentességben, térítse meg azokat az összegeket, amelyek megfizetése alól mentesült, valamint e személlyel szemben bírságot szab ki, amely annak az összegnek az ötszöröséig terjedhet, amelynek a megfizetése alól jogosulatlanul mentesült. A határozattal szemben csak felülvizsgálati kérelem terjeszthető elő, amelyben indokolt esetben a megtérítendő összeg vagy a bírság felülvizsgálata vagy annak mérséklése kérelmezhető. A kérelmet a határozat kézbesítésétől számított öt napon belül kell benyújtani, és azt egy másik ítélkező testület bírálja el jogerős határozatban.

Ha az állami támogatás kedvezményezettje jogerős ítélet alapján olyan vagyona tesz szert vagy olyan követeléshez jut hozzá, amelynek az értéke vagy összege meghaladja a megítélt állami költségmentesség értékének tízszeresét, az állami támogatást köteles visszafizetni. A megtérítési eljárást a hivatkozott sürgősségi rendelet III. fejezete szabályozza.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 10., 14., 17. cikke és az 50. cikkének (2) bekezdése)

16 Megtagadható-e a költségmentesség elutasítását?

A bíróság az állami költségmentesség iránti kérelmet a felek idézése nélkül, tanácsban meghozott indokolással ellátott határozatban bírálja el. Az érdekelt fél az állami költségmentesség iránti kérelmet elutasító határozattal szemben felülvizsgálati kérelmet terjeszthet elő a határozat kézbesítésétől számított öt napon belül. A felülvizsgálati kérelmet tanácsban eljárva, egy másik ítélkező testület bírálja el, és a bíróság jogerős határozatot hoz.

Az állami költségmentesség megtagadható, ha azt visszaélészerűen kérelmezik, ha a becsült költségek nem állnak arányban a pertárgy értékével, ha azt nem valamely jogos érdek védelme érdekében kérik, vagy ha azt a közrendbe vagy az alkotmányos rendbe ütköző keresettel összefüggésben kérelmezik. Ha a kereset, amelyre vonatkozóan állami költségmentességet kérelmeznek, olyan kategóriába tartozik, hogy annak tárgyában közvetítői eljárásnak vagy egyéb alternatív vitarendezési eljárásnak lehet helye, az állami költségmentesség iránti kérelmet várhatóan elutasítják, ha igazolást nyer, hogy az állami költségmentesség kérelmezője megtagadta a részvételt az ilyen eljárásban a bírósági eljárás megindítása előtt.

Az állami költségmentesség megtagadható, ha a kérelmező hírnevének vagy becsületének megsértése miatt kártérítést követel, de anyagi vagy pénzügyi veszteséget nem szenvedett, vagy ha a kérelem a kérelmező szakmájával vagy önálló vállalkozói tevékenységével függ össze.

Ha az állami költségmentességet uniós tagállam polgárának vagy más olyan személynek engedélyezik, akinek a lakóhelye vagy a tartózkodási helye valamelyik tagállamban van, a román központi hatóság megtagadhatja a költségmentesség iránti kérelem továbbítását egy másik tagállamba, ha a kérelem nyilvánvalóan megalapozatlan vagy a 2002/8/EK tanácsi irányelv hatályán kívül esik. Ha a költségmentesség iránti kérelmet a megkeresett tagállam illetékes hatósága utasítja el, a román központi hatóság felhívja a kérelmezőt a fordítási kiadások megtérítésére.

(A 193/2008. sz. törvénnyel elfogadott, a polgári ügyekben biztosított állami költségmentességről szóló 51/2008. sz., módosított és kiegészített sürgősségi rendelet 15., 16., 45. és 46. cikke).

További információk

Hasznos internetcímek:

A Romániai Ügyvédi Kamarák Nemzeti Szakszervezete (*Uniunea Națională a Barourilor din România*)

Utolsó frissítés: 22/05/2023

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.